

Aanbevelingen van de Risk Assessment Group-Covid-19 Animals (RAGCA) inzake de hervatting van de Business to Consumer (B2C)-activiteiten met betrekking tot gezelschapsdieren in het kader van het beheer van de Covid-19-crisis op federaal niveau

Document gevalideerd door de leden van de RAGCA tijdens de plenaire zitting van 05/05/2020.

Betreft

Naar aanleiding van de Covid-19-pandemie (veroorzaakt door SARS-CoV-2) en de op 13/03/2020 afgekondigde lockdown en de sluiting van de als niet-essentieel beschouwde activiteiten, wordt voor 11/05/2020 de hervatting van een reeks activiteiten overwogen, op voorwaarde dat er geen fysiek contact met de "klant" nodig is en onder voorbehoud van de toepassing en de naleving van de goed gekende algemene "barrière"-maatregelen (fysieke afstand, handhygiëne, eventueel dragen van mondknipers,...).

Het doel van dit document is om het risico te beoordelen van gezelschapsdieren bij de hervatting van B2C-activiteiten met betrekking (in het bijzonder wanneer zij nauw contact met de dieren vereisen) en om beheersopties aan te bevelen. Dit advies wordt naar de federale Covid-19-beheerders gestuurd om hen in staat te stellen dit risico te beoordelen en hen algemene aanbevelingen te bezorgen om een eventuele hervatting van deze activiteiten te kunnen omkaderen.

Voorafgaande voorwaarde

De hervatting van de B2C-activiteiten zal in eerste instantie prioritair moeten worden beoordeeld op basis van het risico van menselijke nabijheid en dus op basis van de algemene principes opgelegd door de crisisbeheerders voor de mens in het kader van de fases van terugschroefing van de lockdown (regel van fysieke afstand, handhygiëne, eventueel dragen van een mondkniper, enz.).

In dit kader:

- zouden personen die op enigerlei wijze betrokken zijn bij activiteiten met dieren, ongeacht welke, hun B2C activiteiten niet mogen uitvoeren indien bevestigd is of vermoed wordt dat zij met het Covid-19-virus zijn besmet;
- aan de andere kant zou elke eigenaar van een gezelschapsdier waarvan bevestigd is of vermoed wordt dat het met het Covid-19 virus besmet is, binnen een termijn van 14 dagen na het testresultaat geen toegelaten B2C activiteiten mogen uitvoeren toegelaten is. Elke eigenaar van

een gezelschapsdier dat symptomen vertoont die een besmetting met het Covid-19-virus doen vermoeden, zou ook moeten vermijden om een beroep te doen op de B2C uitbating.

Evaluatie van de hervatting van B2C-activiteiten met betrekking tot gezelschapsdieren

Volgens het advies van de RAGCA en op basis van de risicobeoordeling voor wat betreft overdracht van het virus van het gezelschapsdier op de mens door het onafhankelijke Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het FAVV (spoedraadgeving 04-2020 -

http://www.afsca.be/wetenschappelijkcomite/adviezen/2020/_documents/Spoedraadgeving04-2020_SciCom2020-07_Covid-19gezelschapsdieren_DEF.pdf), mag elk type B2C-activiteit met betrekking tot gezelschapsdieren opnieuw worden opgestart als het **risico van overdracht van het virus, hoofdzakelijk van dier naar mens**, voldoende kan worden beperkt.

Dit kan worden bereikt door de volgende aanbevelingen in acht te nemen

Enkel de activiteiten waarbij er een nabijheid van of nauw contact met bepaalde zoogdiersoorten (geen vogels of reptielen) nodig is en die een risico inhouden, hetgeen echter door het Wetenschappelijk Comité van het FAVV als 'zeer laag' werd beschouwd, vereisen speciale aanbevelingen.

Het betreft de volgende diersoorten:

Soorten gezelschapsdieren:

- Huiskat
- Goudhamster
- Fret

Voor de risico's van virusuitscheiding in geval van besmetting (zogenaamde voor SARS-CoV-2 "gevoelige" dieren)

- (Honden of andere gezelschapsdieren voor wat betreft het risico verbonden aan het mechanisch dragen van het virus wetende dat dit risico volledig kan worden beheerst door de naleving van klassieke hygiënemaatregelen zoals het wassen van de handen na elk contact met het dier en het vermijden van het aanraken van het gezicht met de handen alvorens de handen gewassen te hebben).

Productiesoort:

Naast nertsen, marterachtigen waarvan de gevoeligheid voor SARS-CoV-2 bekend is en waarvan de exploitatie in Wallonië is beëindigd en in Vlaanderen in 2023 zal worden beëindigd, zijn er momenteel geen productiedieren geïdentificeerd die vatbaar zijn voor SARS-CoV-2.

N.B.: bij wijze van voorbeeld: elke activiteit waarbij paarden worden gehanteerd of schapen worden geschoren, houdt op dit ogenblik geen enkel geïdentificeerd risico in.

Specifieke maatregelen voor diersoorten die een risico vertonen

Personen die op enigerlei wijze betrokken zijn bij activiteiten met dieren waarvan is vastgesteld dat zij een risico vormen (zie hierboven) moeten bijkomende voorzorgsmaatregelen nemen, zowel voor zichzelf als voor de dieren die zij verzorgen:

- alle maatregelen op het vlak van fysieke afstand en algemene hygiëne in acht nemen;
- niet ermee instemmen om bevestigde of verdachte SARS-CoV-2-besmette mensen of hun gezelschapsdieren te ontvangen;
- inlichtingen inwinnen over de gezondheid van het dier waarvoor ze moeten zorgen, en met name het recent verschijnen van klinische tekenen bij dat dier, zoals koorts, lethargie, loopneus/oogafscheiding, hoesten, niezen, ademhalingsmoeilijkheden of kortademigheid, braken, diarree; niet aanvaarden om zorg te dragen voor zieke dieren (met uitzondering van dierenartsen en dierenpensions/asielen in het geval van dieren die door niemand kunnen worden verzorgd);
- inlichtingen inwinnen over de gezondheidstoestand van de andere dieren in het huis of bedrijf waar het dier waar u voor zorgt vandaan komt; aanvaardt niet om te zorgen voor dieren die mogelijk in contact zijn geweest met dieren waarvan is bevestigd of waarvan wordt vermoed dat ze besmet zijn met SARS-CoV-2 (met uitzondering van dierenartsen en dierenpensions/asielen in het geval van dieren door niemand kunnen worden verzorgd);
- draag altijd een mondmasker bij nauw contact met diersoorten waarvan is vastgesteld dat ze een risico op uitscheiding van het virus vertonen (zie hierboven); het dragen van een gelaatsschermbeschermer wordt aanbevolen bij nauw contact met deze dieren;
- handhygiëne wordt aanbevolen voor alle contact met dieren, ongeacht welke.

In het geval van nertsenfokkerijen, het bezoek verbieden van personen die niet nodig zijn voor het strikte beheer van het bedrijf en de verzorging van de dieren en het dragen van een mondmasker aanbevelen voor alle personen die betrokken zijn bij de verzorging van de dieren op deze fokkerijen.

Enkele voorbeelden van activiteiten die moeten worden overwogen, zijn:

- de uitbaters van trimsalons voor honden en katten;
- de uitbaters van pensions voor gezelschapsdieren;
- de uitbaters van dierenwinkels;
- de dierenasielen;
- elk ander bedrijf dat nauw contact vereist met een dier dat als risicodragers is geïdentificeerd.

Algemene aanbevelingen met betrekking tot de aanwezigheid van huisdieren in alle andere B2C-activiteiten dan diegene die rechtstreeks verband houden met gezelschapsdieren

In dat opzicht gelden de algemene aanbevelingen die vermeld staan in de spoedraadgeving 04-2020 van het onafhankelijk Wetenschappelijk Comité ingesteld bij het FAVV (zie ook hun interpretatie in de [FAQ](#) van het FAVV).

In het geval waarin eigenaren van gezelschapsdieren positief getest zijn op SARS-CoV-2 of vermoedelijk positief zijn, worden in de spoedraadgeving aanbevelingen voorgesteld om het contact tussen het gezelschapsdier en de mens te beperken, alsook tussen dit dier andere dieren of mensen tijdens de wandelingen. De eigenaars van gezelschapsdieren en de personen die ervoor zorgen, worden met name verzocht om de regels van persoonlijke hygiëne te respecteren na elk contact met het dier.

Bij gebrek aan zekerheid over een goede gezondheid mag geen enkel gezelschapsdier dat gevoelig is voor SARS-CoV-2 (kat, fret, goudhamster) worden toegelaten tot een opnieuw toegelaten B2C-activiteit waarbij mensen samenkomen. De eigenaar van een hond moet te allen tijde alles in het werk stellen om het contact van zijn dier met mensen te beperken. Honden die in het huis verblijven van een persoon die bevestigd of vermoedelijk besmet is met SARS-CoV-2, moeten zoveel mogelijk binnenshuis worden gehouden en mogen in geen enkel geval in een B2C uitbating komen, met uitzondering van een dierenarts of een pension/opvangcentrum voor gezelschapsdieren.

Contactpersoon voor de risicobeheerder

Prof. Dr E. Thiry, etienne.thiry@uliege.be, 0473 67 54 85